

www.e-rara.ch

Friesche sterre-konst, ofte een korte, doch volmaeckte Astronomia ...

Holwarda, Johannes Phocylides

Tot Harlingen, 1652

ETH-Bibliothek Zürich

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-2197>

In-leydinge.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien - von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material - from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes - des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [\[Link\]](#)

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [\[Link\]](#)

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [\[Link\]](#)

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [\[Link\]](#)

Tweede Boeck /

der

FRIESCHER
STERRE-KONST.

In-leydinge.

W hebben in on-
 sen eersten Boeck
 gelepdt de gene-
 rale Fondamen-
 ten der Konste/in
 de beschrypinghe
 der Sterren / no-
 pens haer wesen
 ende afdeplingen:
 in 't verhael der
 Hemelsche Circulen met den aenkleeft
 van dien / in d'applicatie ende toe-epge-
 ninge tot hare nuttighydt dooz d'ontbin-
 dinghe van alle soozten der Triangulen of
 drie-hoekige Figuurzen / vooz eerst Geo-
 metrisch in simpele proportien ende ge-
 tallen vooz-gestelt / ende daer nae vooz-
 ders tot den teghenwoordigen materie
 der Sterre-konst naerder ghereducceert /
 ofte geappliceert / tot alle voozballende
 occa-

occafien / dooz verſcheydene boozſtellen /
den innerlijckſten gront ende mergh
van alle Aſtronomiſche vzaeghſtucken
ten pꝛincipalen in ſich begꝛppende .

Wy ſullen nu boozders gaen / ende
in 't particulier ofte beſonder t'eene-
mael gaen ontdecken de innerlijckſte ſe-
creten der Steyre-konſt / beſtaende in
hare eyghene Loop ende beweginge /
welcke peder ſoozte van dien in 't beſon-
der heeft. 't Welcke alſoo 't noopt van
pemandt / mijns wetens / in ſijn Moz-
derlijcke Tale onderlept / ick late ſtaen /
geeffectueert ende uytgewoꝛcht is. Soo
heeft het Mjn / als een ſchuldige plicht
aen 't Vader-landt ende de Lief hebbers
van dien / toegedacht / niets te koonen
weesen of nutter / of nodiger / als eben
dit / om myne Landts-luyden te ver-
eeren met de ſuybere ſpeculatie deſer
eedelſter konſte. Verhalben om dit
mijn vertroude Talent wel te beſteden /
ende op gewin uytſettende tot opzbaer
mynes naeſten / ſal ick ten pꝛincipale
op deſe drie naevolgende punten ende
Hooft-ſtucken acht nemen. Nament-
lijck in 't eerſte Hooft-ſtuck ſullen de
gronden ende fundamenten gheleght

werden / waer op onse speculatiën no-
 pens de beweginghe der Hemelscher
 Lichten ende Sterren gebout zijn. Het
 eerste Hoofst-stück verbattet in sich alle
 de Leerstukken / ende voorstellen / aen-
 wopende 't gebuyck der Tafelen / om
 met haerdigheyt op alle gegebene Ty-
 den uyt-gemelte Tafelen terstont mede
 soodanige beweginge ende toestanden
 der Hemelscher Lichten / &c. uyt te vin-
 den. In 't tweede werden ghestelt alle
 soodanige Tafelen / welke precyselijck
 dienen tot uyt-rekeningh van sulck een
 Loop ende Plaets als yder Sterre in 't
 besonder mach hebben. Eyndelijck
 ende ten laesten sal 't derde Hoofst-stück
 in sich begripen verscheydene rare Ta-
 felen van Lenghte en Breedte passende
 op alle hoecken en plaetsen der Werelt;
 door aenwopinghe van de Zeyt-steen;
 oock soo / dat sy van hare Cours ver-
 dwaelt en aen vzeemde Contrepen ghe-
 wozen zijnde / sullen daer door weder-
 om konen te rechte ghebracht worden.
 't Welck voorwaer een nuttelijcke saec-
 ke is voor alle Schippers / Stierlieden
 en andere die sich op verre reysen ter
 Zee gedencken te begeven.